

Regeringskansliet, Finansdepartementet

10333 Stockholm

Yttrande från Kramfors kommun om betänkandet Modernare Byggregler
Fi2019/04318/BB

Vi lämnar följande synpunkter:

Förenkling/ förtydligande av lagstiftning

Paragrafer i plan- och bygglagstiftningen har ändrats många gånger under de senaste åren och vi har idag en snårig lagstiftning som är svår att tillämpa både för oss myndigheter men ännu svårare för de som ska bygga. Speciellt svårt blir det naturligtvis för de som bygger någon enstaka gång. Det finns ett stort behov av att reformera reglerna vilket kommittén också konstaterar. Vi instämmer i att behovet av översyn är stort men anser att det gäller hela lagstiftning inte bara de delar som gäller tekniska egenskaper. Det är viktigt att få en lagstiftning som har så enkel utformning att man förstår vad som gäller och att det förtydligas att den lovfrihet för åtgärder, ”Attefall”, som införts de senaste åren ersatts med en teknisk prövning. Den allmänna användningen av ordet anmälan krockar med den juridisk innebörden av ordet och det ger onödigt mycket problem för både de som ska bygga och för oss myndigheter.

Det finns idag ett stort fokus på förenklingar för byggherrar, vilket är väldigt bra. Tyvärr är det mycket mindre fokus på att det vi bygger ska ha bra funktion och kvalitet och att det ska göras en bra granskning. Tidspresen i lovhanteringen kombinerat med att det är svårt att rekrytera kompetent personal kan ge dålig myndighetskontroll av det som planeras och byggs.

Byggregler

Kommittén konstaterar att det finns allmänna råd som tillämpas som faktiska krav och att det därmed försvårar nya innovativa lösningar. Det är inget som gäller bara plan- och bygglagstiftningen utan all ramlagstiftning. Det är bra att det ses över vad som är krav och vad som är förslag men det är hela tiden en avvägning av att göra det lätt för de flesta, dvs att ha förslag som kan användas och man vet att det blir rätt, och att öppna för utveckling. Att enbart ha funktionskrav som ska bevisas av byggherren i handlingarna och granskas av handläggare på myndigheten kräver ett stort kunnande för båda. Det förlänger också handläggningstider. Det är svårt att bedöma om en byggkravsnämnd kan göra någon skillnad, möjligen om den fungerar som en standardiseringsnämnd. Då blir det istället så att deras beslut kommer att fungera som standard eller allmänna råd för våra bedömningar.

Avskaffa certifierade sakkunniga

Systemen med certifierade sakkunniga är bra och skulle kunna underlätta och förenkla handläggningen av ärenden. Tyvärr har systemet inte fungerat för oss då det inte är så många som valt att certifiera sig och att de som finns inte finns i vår region. Det är också många som gör "sakkunnigutlåtande" men som inte är certifierade. Behovet av expertkunskap är dock stort då det inte finns möjlighet att ha handläggare med hög kompetens inom alla områden i de flesta kommuner. Eftersom certifieringssystemet inte fungerat bör det utredas om det finns andra möjligheter för att ha tillgång till speciell kompetens.

Avskaffa kontrollansvariga

Kontrollansvariga har en oklar roll idag. Det finns många duktiga kontrollansvariga som gör ett bra jobb och underlättar för byggherrar och ger oss bra underlag inför slutsamråd. Dock finns också exempel där man inser att kontrollansvarig varit mer en förmedlare av kontrollplaner. Ibland har också KA fullmakt att företräda byggherren i hela bygglovsprocessen. Det uppstår också problem om en KA kliver av sitt uppdrag eller vi anser att det inte fungerar. Vem vill i slutbeskedet av bygget kliva in och ta över ett KA-uppdrag? Många mindre byggherrar förutsätter också att när de anlitat en KA så har de anlitat en kontrollant som har ansvar för att se till att hela bygget blir bra, inte bara de delar som ingår i kontrollplanen. Ofta är det husförsäljaren som hjälper byggherren att ordna KA.

Om kontrollansvarig tas bort så kommer det att bli mer arbete för bygghandläggarna och därmed också en dyrare prövningsavgift. Det kommer troligen att krävas fler arbetsplatsbesök men framför allt mer jobb med kontrollplaner både inför startbeskedet och inför slutbesked.

Om systemet med kontrollansvarig ska vara kvar bör man förtydliga uppdraget och ansvaret och också ställa krav på vad som är miniminivå för uppdraget.

Kontrollplaner

Det finns ett stort behov av att underlätta jobbet med kontrollplaner för både oss och byggherrar. Både vi, byggherrar (och kvalitetsansvariga om de blir kvar) skulle spara mycket tid och därmed pengar om det fanns standardiserade kontrollplaner för de vanligaste typerna av byggen. Vi anser att det behövs en föreskrift om kontrollplaner och dess innehåll för att det ska bli tydliga och enhetliga krav i landet.

Ombyggnad

Ombyggnad är ett vitt begrepp och behöver, om det ska finnas kvar, förtydligas. När är ombyggnaden så stor att den kräver beslut enligt PBL och när ska nybyggnadskraven gälla hela byggnaden. Vi tycker att kommitténs förslag om att ordet ska bort är bra.

Tekniska egenskapskrav i bygglovet

Systemet med bygglov först och sedan granskning av de tekniska egenskaperna är bra men det blir också en del problem. Flera tekniska egenskapskrav, t ex för brand, gör att fasader mm måste förändras och då stämmer det inte med bygglovet. En lösning kan vara att man inför begreppet "revidering" av bygglov, dvs mindre

ändringar som bredare dörrar, brandstegar mm kan hanteras på ett enklare sätt än som ett nytt bygglovsbeslut.

Mindre krav på utrustning, inredning, anpassning mm av bostäder

I betänkandet föreslås en förenkling när det gäller hur bostäder ska utformas och att det ska räcka med att det är möjligt att t ex få bostaden tillgänglig om det behövs. Det är bra om de som bygger inte behöver bygga något som de just nu inte behöver eller vill ha men då är det viktigt att det finns krav på att de i bygghandlingarna ska visa hur bostaden kan anpassas för att klara de krav som ställs idag.

Bakgrund

Kommittén för modernare byggregler presenterade i december 2019 slutbetänkandet Modernare byggregler – förutsägbart, flexibelt och förenklat. Kommunen är en av ca 30 kommuner som fått inbjudan att lämna synpunkter på betänkandet.

Siv Sundström
Miljö- och byggchef